

[Indenrigsministeren.]

som er tiltraadt af Ministeriet, siger følgende:

„Saa længe en Serie er aaben, kan enhver Interessent, forudsat at Direktionen, efter at Repræsentanten har udtalt sig i Sagen, finder, at Sikkerheden er tilfredsstillende, og at Omstændighederne i øvrigt taler derfor, faa sin Restgæld i Serien omskrevet til nyt Laan, dog kun i fulde Hundreder af Kroner.“

Hermed sluttede Forhandlingene.

Lovforslagets Overgang til anden Behandling

vedtoges uden Afstemning.

Fisker: Jeg tillader mig at foreslaa, at Lovforslaget henvises til det Udvalg, som Tinget har besluttet at nedsætte angaaende den under Nr. 1 paa Dagsordenen opførte Sag.

Uden Forhandling eller Afstemning

vedtoges dette Forslag.

Den sidste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om en Kartoffelmelsordning.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 4751; Fremsættelsen findes i Tidenden Sp. 3441).

Sagen sættes til Forhandling.

M. F. Mortensen: Efterhaanden som andre Lande lukker for Indførselen og gaar over til Selvforsyning, noget, som vi jo har mærket her i Landet i ret følelig Grad, tvinges vi til at gaa i den samme Retning. Det er ogsaa det, det foreliggende Lovforslag tager Sigte paa, idet det gaar ud paa, at vi selv skal producere det Kartoffelmel og den Stivelse, der er Brug for her i Landet. Det er jo en Vare, som der er naturlige Betingelser for at kunne producere her, vi har store Arealer, som udmærket egner sig til Kartoffeldyrkning, og som er mindre gode til Dyrkning af andre Afgrøder.

Men nu maa man ikke tro, at der sker noget stort ved at gaa over til en saadan Produktion og Selvforsyning. For vor Handelsbalance betyder de Par Millioner, for hvilke vi indfører Kartoffelmel, ikke saa overordentlig meget, og heller ikke beskæftigelsesmæssigt vil Lovforslaget faa

store Betydning. Udover de fire nye Fabrikker, der tænkes opført, og som vil give nogen Beskæftigelse, vil der kun blive Tale om, at højest 150 Mand vil komme i Arbejde en 4—5 Maaneder om Aaret. Derimod vil Lovforslaget faa mere Betydning for Landbruget. Vi kan vel regne med, at der kan dyrkes en 5 000—6 000 Tdr. Land med Kartoffler udover de Arealer, hvorpaa denne Afgrøde nu dyrkes, og det vil naturligvis indskrænke anden Produktion indenfor Landbruget i tilsvarende Udstrækning. Det er ogsaa hos Landbruget, at denne Sag har vakt størst Interesse, derom vidner de mange Deputationer fra de forskellige Egne af Landet, som i de sidste Dage har gæstet Rigsdagen og fremsat Ønske om at faa Kartoffelmelsfabrikker oprettet paa deres Egne.

Det er naturligvis nødvendigt, at der kommer Plan og Kontrol med den paatænkte Produktion. Vi har sørgelige Erindringer fra den Tid, faa Aar tilbage, hvor vi var inde paa Kartoffelmelsfabrikation. For mange Landmænd blev det en kostbar Historie, og Ruinerne af de mange Fabrikker Landet over taler deres tydelige Sprog. Derfor er det ikke tilstrækkeligt, at vi forbyder Indførsel af Kartoffelmel. Vi maa bestemme, hvor mange Fabrikker der maa producere Kartoffelmel, og ogsaa hvor meget hver enkelt Fabrik maa producere. Vi kender det omtrentlige Forbrug af denne Vare her i Landet, men nogen Eksport kan der vist ikke i Øjeblikket være Tale om. Ligeledes er det nødvendigt, at der fastsættes en Pris baade for Kartoffler og for Kartoffelmel, og disse Priser maa være saadanne, at det kan være rentabelt at dyrke Kartoffler, og at det kan betale sig at fabrikere Kartoffelmel, det vil sige, at Fabrikkerne kan faa en passende Avance og de nye Fabrikker kan amortiseres i en passende Aarrække.

Her kommer et Forhold, som jeg gerne vil gøre opmærksom paa. Det er jo Tanken, at der skal bygges nye Fabrikker; af de tre Fabrikker, vi har, er to ude af Drift, men de skal nu sættes i Gang. Jeg gaar ud fra, at de nye Fabrikker bliver Andelsforetagender, og at Kartoffelmelsprisen bliver beregnet saaledes, at Fabrikkerne kan amortiseres i Løbet af 12—15 Aar. Opførelsen af en ny Fabrik anslaaes til at ville koste 200 000—250 000 Kr. De tilfældige Ejere af de Fabrikker, som er ude af Drift, har sikkert en meget mindre Kapital bundet i Fabrikkerne; det er mig bekendt, at en af Fabrikkerne de sidste Dage er blevet solgt for 45 000 Kr., og den vil kunne sættes i Drift med en Bekostning af omkring 30 000 Kr. Disse tilfældige